

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 18 lutego 2010 r.

LPO- 410-39-02/09

P/09/073

Pan Ryszard Grobelny

Prezydent Miasta Poznania

(tekst jednolity wystąpienia uwzględniający zmiany wprowadzone uchwałą komisji odwoławczej NIK z dnia 10 marca 2010 r. zatwierdzoną postanowieniem Prezesa NIK z dnia 24 marca 2010 r.)

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Miasta Poznania („Urząd”) w zakresie realizacji zadań dotyczących przygotowania Polski do organizacji finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012. W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 1 lutego 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze

wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia dotychczasowe działania miasta Poznania w zakresie przygotowania do EURO 2012, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, opisanych w pkt. 3 wystąpienia.

1. NIK pozytywnie ocenia uregulowanie struktury organizacyjnej oraz zakresu działania poszczególnych zespołów d. s. przygotowania Poznania do EURO 2012. Do dnia zakończenia kontroli NIK, w Urzędzie funkcjonowało 17 zespołów zadaniowych (w 2008 r. było ich 14). Zakres ich działania obejmował wszystkie zagadnienia związane z EURO 2012, dotyczące dziewięciu t. zw. obszarów strategicznych. Urząd posiadał również komórkę organizacyjną p. n. „Biuro EURO 2012”, do obowiązków której należała m. in.: [#] współpraca z poszczególnymi zespołami oraz innymi jednostkami organizacyjnymi Urzędu w sprawach dotyczących EURO; [#] weryfikacja sprawozdań i materiałów zespołów dotyczących

realizacji zadań; [#] utrzymywanie kontaktów z UEFA oraz z miastami-gospodarzami EURO 2012 w Polsce i na Ukrainie; [#] opracowywanie i redagowanie portalu internetowego EURO 2012; [#] organizowanie oraz udział w konferencjach i warsztatach dotyczących EURO 2012.

NIK pozytywnie ocenia także ustanowienie przez Pana Prezydenta koordynatorów miejskich d. s. bezpieczeństwa, lotniska „Ławica”, ochrony własności intelektualnej, telekomunikacji, zabezpieczenia medycznego, zakwaterowania, promocji oraz transportu, współpracujących z koordynatorami krajowymi spółki celowej „PL 2012”. Na mocy zarządzenia Pana Prezydenta funkcjonował także miejski sztab organizacyjny EURO 2012.

W dniu 19 grudnia 2008 r. miasto Poznań utworzyło – na mocy postanowień art. 18 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz. U. Nr 173, poz. 1219) – spółkę celową p. n. „Infrastruktura Euro Poznań 2012”, której powierzono zadania inwestora zastępczego w zakresie przygotowania i nadzoru inwestorskiego czterech inwestycji drogowych i torowych. NIK zwraca uwagę na to, że dla jednego z tych zadań (Przebudowa ul. Grunwaldzkiej do układu dwujezdniowego na odcinku od ul. Smoluchowskiego do ul. Małwowej) w projekcie wieloletniego programu inwestycyjnego zaplanowano na okres poprzedzający turniej finałowy Euro 2012 nakłady odpowiadające zaledwie 4,5 % przewidywanej jego wartości. NIK zauważa przy tym, że spółce tej ustalono już wynagrodzenie za pełnienie funkcji inwestora zastępczego w miesięcznej wysokości 50.324 zł.

2. Do zadań miasta w ramach przygotowania do EURO 2012 należały m. in. modernizacja i rozbudowa Stadionu Miejskiego („*Stadionu*”), inwestycje komunikacyjne, zadania w zakresie przygotowania infrastruktury turystycznej i noclegowej oraz promocji. Wydatki związane z organizacją EURO 2012 w mieście Poznaniu, poniesione w latach 2007 - 2009 (do dnia zakończenia kontroli NIK), wyniosły ogółem 783,3 mln zł, z tego w poszczególnych latach odpowiednio: 101,6 mln zł, 145,0 mln zł i 536,7 mln zł. Podstawowym źródłem finansowania przedsięwzięć były środki pochodzące z budżetu miasta.

NIK ocenia pozytywnie to, że:

- stan zaawansowania robót związanych z modernizacją i rozbudową *Stadionu* przebiegał zgodnie z harmonogramem. W miejscu rozebranych trybun ziemnych (nr I i nr III) wykonane zostały konstrukcje żelbetowe nowych trybun i ściany wewnętrzne.

Zamontowano także płyty żelbetowe na audytoriach. Rozpoczęto prace związane z wykonaniem łączników między trybunami. Zamontowane zostały trzy z czterech zaprojektowanych dźwigarów więźby dachowej. W trakcie kontroli NIK przygotowany był do montażu czwarty dźwigar oraz dźwigar otwieranej części dachu;

- w 2009 r. na zlecenie *Urzędu* opracowana została koncepcja transportowa, zawierająca opis połączeń i wariantów dojazdu kibiców do Poznania i na *Stadion*, a także obecny i planowany potencjał przewozowy komunikacji publicznej, umożliwiającej przemieszczanie się między *Stadionem* a portem lotniczym, parkingami oraz dworcami. Przedmiotową koncepcję przedstawiono spółce „PL 2012” oraz UEFA;

- w toku przygotowania albo realizacji były inwestycje drogowe bezpośrednio (11 przedsięwzięć) lub pośrednio (6 przedsięwzięć) związane z EURO 2012. Z pierwszej grupy zadań, dziewięć z nich finansowano z budżetu miasta, w tym osiem znajdowało się w fazie przygotowawczej, a jedno było w fazie realizacji. Natomiast 2 zadania finansowało Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu. Oba były w fazie przygotowania. Zadania pośrednio związane z EURO 2012 wynikały z koncepcji transportowej miasta. W 2009 r. zakończono realizację dwóch inwestycji drogowych (I etap budowy ul. Bułgarskiej oraz II etap przebudowy ul. Głogowskiej II). Roboty związane z przebudową ul. Lechickiej były na ukończeniu, a trzy inwestycje – przebudowa węzła Antoninek, II etap budowy ul. Bułgarskiej i budowa ul. Nowe Zawady – były w fazie przygotowawczej;

- w zakresie promocji oraz przygotowania infrastruktury turystycznej i noclegowej *Urząd* m. in. dokonał analizy stanu istniejących obiektów, a także opracował strategię promocyjną Poznania w aspekcie EURO 2012.

3. Jak na wstępie zaznaczono, kontrola NIK wykazała także niżej wskazane nieprawidłowości.

3.1 Oględziny *Stadionu* i badanie dokumentów dotyczących realizowanych inwestycji wykazały, że:

- biegi klatek schodowych o szerokościach ponad 4 m, oddanych do użytku trybun II i IV *Stadionu*, nadal nie są wyposażone w balustrady pośrednie, o których mowa w § 296 ust. 3 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych [...]* (Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.). Balustrad takich nie posiadają także trzydziestosześciostopniowe biegi schodów wykonanych na audytorium IV trybuny. Schody wykonane na I i II poziomie audytorium II trybuny i czterdziestoośmiostopniowe biegi schodów wykonanych na audytorium IV trybuny też nadal nie posiadają żadnego

zabezpieczenia przed upadkiem osób z wysokości (poprzednie trybuny miały takie balustrady). NIK nie podziela opinii Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu, wyrażonej w piśmie z dnia 20 maja 2009 r. (skierowanym do Poznańskich Ośrodków Sportu i Rekreacji), w której stwierdzono, że „*zastosowanie na przedmiotowych klatkach schodowych pośredniej poręczy w połowie ich szerokości jest niezasadne i może spowodować utrudnienie w płynności ewakuacji osób*”. Niezależnie od wymagań wynikających z przepisów, w ocenie NIK bariery takie właśnie zapewniłyby płynność i bezpieczeństwo ruchu osób podczas zajmowania i opuszczania *Stadionu*, a w szczególności w przypadku konieczności nagłej ewakuacji. Po kontroli NIK przeprowadzonej w 2008 r., wzdłuż schodów na III poziomie audytorium II trybuny bariery zabezpieczające zostały wykonane, co NIK ocenia pozytywnie;

- w dalszym ciągu krawędzie stopni schodów klatek schodowych II trybuny oraz schodów na audytoriach IV trybuny nie są wyróżnione kolorem kontrastującym z kolorem posadzki, pomimo wymagania określonego w § 71 ust. 4 przywołanego wyżej *rozporządzenia*;

3.2 Dzienniki budowy i modernizacji *Stadionu* prowadzone były niezgodnie z postanowieniami art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.) oraz z przepisami *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy [...] i tablicy informacyjnej [...]* (Dz. U. Nr 108, poz. 953 ze zm.). Stwierdzono m. in. to, że: • inwestorzy (Poznańskie Ośrodki Sportów i Rekreacji w Poznaniu oraz spółka „Euro Poznań 2012”) nie wpisywali do tych dzienników danych o osobach kierujących robotami i sprawujących nadzór, co było niezgodne przepisami § 6 ust. 2 tego *rozporządzenia*; • nie wpisywano danych o rozpoczęciu budów oraz brakowało danych o tym, kto i kiedy zabrał kopie stron, wbrew pouczeniom zawartym w dziennikach; • na końcu poszczególnych tomów dzienników nie odnotowano faktu ich kontynuacji w następnych tomach, wbrew przepisom § 6 ust. 6 *rozporządzenia*, • nie wpisywano protokołów odbioru robót, wbrew postanowieniom § 8 ust. 1 *rozporządzenia*.

3.3 NIK krytycznie ocenia także to, że aktualna tablica informacyjna budowy *Stadionu* nie zawierała wszystkich danych wymaganych postanowieniami § 13 *rozporządzenia*, m. in.: danych dotyczących organu nadzoru budowlanego, adresów kierownika budowy, projektanta i inspektorów nadzoru inwestorskiego.

4. NIK zwraca uwagę na to, że w zaktualizowanym projekcie „Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Miasta Poznania na lata 2010-2014” nie określono w pełni źródeł sfinansowania realizacji przed rozpoczęciem rozgrywek EURO 2012 trzech zadań spośród wymienionych w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 października 2007 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć Euro 2012* (Dz. U. z 2007 r. Nr 192, poz. 1385 ze zm.). Niezależnie od tego przygotowanie poszczególnych etapów realizacji trzech kolejnych zadań związanych z EURO 2012 zaplanowano w terminach przekraczających te określone w „pre umowach” dotyczących współfinansowania tych inwestycji.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) kontynuowanie działań mających na celu terminowe przygotowanie *Stadionu* i infrastruktury drogowej przed rozpoczęciem EURO 2012,
- 2) podjęcie stosownych działań mających na celu przestrzeganie przez inwestora i wykonawców rozbudowy i modernizacji *Stadionu* przepisów dotyczących prawidłowego prowadzenia dokumentacji budowy,
- 3) ponowne przeanalizowanie, pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami, sposobu zabezpieczenia i oznaczenia ciągów komunikacyjnych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu – na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK* – oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobach wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Na mocy postanowień art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.